

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کابینه، ترانژین، مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۵۷۸

۵ شنبه ۲ خرداد ماه ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۸۷

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۸۷

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه ۲۶ اردیبهشت ماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
 - ۲) طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع بتأسیس وزارت گمرکات و انحصارات و ارجاع بمجلس سنا
 - ۳) تقدیم لایحه نفت بوسیله آقای نخست وزیر
 - ۴) بیانات آقای نخست وزیر در باب امور جاری کشور
 - ۵) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس يك ساعت و چهل و پنج دقیقه بیش از ظهر ریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان : صفاری • دکتر آهی • قرشی • کدبوری • مرتضی حکمت • بزرگ ابراهیمی • محمودی • اکبر • عامری • پردلی • سنندجی • اورنگ • ساکینیان • دکتر امیراصلان افشار • مهندس بهبودی • اریه • غائبین بی اجازه آقایان : اقبال - دکتر نفیسی • دکتر عدل • اخوان •

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست ؟ آقای عماد تربیتی •

عماد تربیتی - عرض کنم جلسه سابق که بوسیله بنده اداره میشد تمام مقررات و

تشریفات مربوط به قانون گذاری انجام شد معذک ملاحظه شد که در روز دهم مجلس سنا یکی از آقایان سناتور ها اینطور اظهار داشته اند که رأی نهائی نسبت بلایحه نسبت پشتوانه گرفته نشده است و بطور ناقص بمجلس سنا ارسال شده است این معنی صحیح نبوده است آقایان همه تشریف داشتند که جمیع مقررات رعایت شد در رأی نهائی هم بمجموع مواد گرفته شد (صحیح است) و اگر نظری نسبت بسست کردن لایحه دولت باشد اشخاص نیابستی ارکان قانون گذاری راست کنند و مطالب خلاف واقعی بمجلس شورای ملی نسبت بدهند (صحیح است) رئیس - طبیعی است اگر لایحه جریانات قانونی را طی نمیکرد جناب عالی

که مجلس را اداره میکردید بصورتنامه و ابلاغ آن بمجلس سنا اقدام نمیکردید بدیهی است که تمام جهات مراعات شده و این بیانات هم مورد ندارد • امروز سؤالات مطرح است که برای بعد از دستور میگذاریم

۲. طرح و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع بتأسیس وزارت گمرکات و انحصارات و ارجاع بمجلس سنا

رئیس - لایحه تأسیس وزارت گمرکات و انحصارات مطرح است که گزارش کمیسیون دارائی قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد) گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی لایحه شماره ۱۴۵۴ دولت در مورد تأسیس وزارت گمرکات و انحصارات را در جلسه هفتم اردیبهشت ماه ۳۶ با حضور آقای وزیر گمرکات و انحصارات و نماینده وزارت دارائی مورد رسیدگی و شور قرار داده و در نتیجه با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب و اینک گزارش آنرا تقدیم میدارد •

ماده واحد - بموجب این قانون اجازه داده میشود که ادارات وصول عایدات انحصاری (غله - دخانیات - قند و شکر - تصنیف تریاک) و اداره کل گمرکات وزارت دارائی منتزع و تحت نظر وزارتخانه ای بنام وزارت گمرکات و انحصارات انجام وظیفه نمایند •

تبصره ۱ - بودجه های اداری و انتفاعی و انتظامی ادارات مزبور و بودجه حوزه وزارتی و ادارات کل مربوط بحوزه وزارتی که طبق تبصره ۲ این قانون بعداً پیشنهاد خواهد شد جمعاً بودجه وزارت گمرکات و انحصارات را تشکیل میدهد •

تبصره ۲ - دولت مکلف است سازمان و بودجه وزارت گمرکات و انحصارات را تا پایان اردیبهشت ماه ۱۳۳۶ تنظیم

و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید از تاریخ تشکیل وزارت مزبور تا تاریخی که بودجه تفصیلی و سازمان مزبور به تصویب برسد وزارت نامبرده مجاز است در مورد هزینه های پرسنلی و اداری حوزه وزارتی و ادارات کل تا به حوزه وزارتی از اعتبارات مندرج در بودجه وزارت دارائی استفاده نماید •

تبصره ۳ - کلیه اختیارات و مسئولیت های قانونی مربوط با ادارات فوق الذکر که تا بحال بعهده وزارت دارائی بوده وزارت گمرکات و انحصارات واگذار میشود • مخبر کمیسیون دارائی - مشایخی عمیدی فوری - از دولت کسی نیست •

رئیس - عد ای از آقایان وزراء در مجلس هستند الان فرستادم که بیایند کلیات مطرح است • آقای خلعتبری

خلعتبری - حقیقت این است که بنده هیچ میل نداشتم بعنوان مخالف نسبت بلایحه دولتی که چند روز پیش رأی اعتماد دادیم صحبت کنم ولی این مخالفت برای تذکراتی است که گمان میکنم سالیان متمادی باشد که هم دولت متوجه است هم آقایان نمایندگان محترم توجه دارند این تغییراتی که باین نحو و این قبیل داده میشود بنظر بنده باید چند نتیجه داشته باشد نتیجه اول اصلاح وضع اداری این دستگاهی که بوجود میآید بنده میخواهم آقایان محترم را برگردانم بسوابق این کار یعنی ما چند مرتبه چه وزارتخانه ها را اسمش را عوض کردیم تشکیلاتش را تغییر دادیم مثل وزارت بازرگانی اول اداره بازرگانی بود بعد شد اقتصاد و بعد پیشه و هنر دو مرتبه بازرگانی و معادن دو مرتبه اقتصاد ملی بعد اقتصاد بعد بازرگانی و معادن نتیجه این تغییرات در این ۱۵ سال چه شده صفر و اشکالات بیشتر شد مقررات زیاد تر زحمت بیشتر و نتیجه کمتر (صحیح است) و وسایل

سوء استفاده برای مأمورین بد بیشتر شد
 یک مثال دیگر خدمتتان عرض میکنم این
 وزارتخانه بودیک اداره ای داشتیم بنام
 اداره خالصجات دولتی بعد شد بنام خالصجات
 دولتی تفاوت اسم بود نتیجه چه شد وقتی که
 اداره خالصه بود تمام درآمد خالصه بعنوان
 خرج مصرف میشد حالا هم که بنگاه شده
 تمام درآمد بعنوان خرج مصرف میشود
 (مهندس اردبیلی) یک چیزی هم دولت دستی
 میدهد بلی یک چیزی هم دولت دستی
 میدهد اداره مالیات بر درآمد ها که حالا
 داریم چه سال پیش اداره تشخیص عایدات
 بود آقای اردلان حاج جمالک گمان
 میکنم نظراتش باشد اسم این اداره عوض
 شده شد اداره عایدات بعد شد اداره مالیات
 مستقیم بعد شد اداره مالیات بر درآمد ها
 بعد دوباره شد اداره مالیات مستقیم بعد شد
 اداره تشخیص بعد شد اداره درآمد ها
 شد اداره کل درآمد یک پوست خربوزه
 هم دو هفته پیش ریور یای جناب آقای ناصر
 میخواستند بگذارند که اسم آن را عوض
 کنند گویا دوستان ایشان گفتند که این
 عوض کردن اسم هیچ فایده ندارد و ایشان
 منصرف شدند حالا بنده میپرسم که اسم
 این اداره عوض کرده جز اینکه هر بار بدتر
 شده هیچ فایده ای نداشته؟ بنابراین بنده
 میپرسم مسائلی را که ما باها مواجهان کردیم
 و نتیجه که نرسیده هیچ بدتر هم شد چرا باید
 دومرتبه همان راه را برویم (مهندس فروهر -
 من جرب المجر بحت به اللدنامه) این دلیل
 اول بنده است مطلب دوم تغییرات باید هدف
 داشته باشد تغییرات بدون هدف هیچ فایده
 ندارد مثل عرض میکنم در زمان وزارت
 مرحوم وزیر این آقای شادمان مدیر کل
 وزارت دارائی بودند اگر نظر آقایان باشد
 مایک اداره قمار داشتیم که شرکت
 قماش بود مؤسسه ای بود که ده بیست
 هزار بزاز و بچه بزاز را آورده بود
 مستخدم دولت کرده بود در خیابانها در
 گرفته بود دولت شده بود بزاز سالی ده
 بیست میلیون تومان هم ضرر اینکار را
 میداد و بالینکه یک حق انحصار میکردند
 و اصلا اینکار نمیبایستی ضرر داشته باشد
 برای اینکه هرگاه فروش بود چه درصد
 حق انحصار میکردند معهذات آنقدر خرج
 برداشته بود که مبالغ زیادی هم ضرر میداد
 بنده دیدم وزارت مالیه یک کاری که بنظر
 صحیح بود کرد کاری که از روی عقل و
 شهامت و تدبیر بود خدا بیامرز وزیر را
 با این همکار عزیزمان آمدند چون ملاحظه
 در این شرکت را بستند سالی سی چهل میلیون
 تومان آن ضرری که هر سال میکردیم
 حذف شد یعنی بودجه خرج از بین رفت
 بزاز ری راهم دومرتبه مردم و گذار کردند
 یک حق انحصاری هم حالا میگیرند هفت
 هشت هزار مستخدم شرکت را هم که بار

دوشان بود از سر بار بودجه مملکت
 برداشتمند (مهندس جفرودی - مانند و
 همشان مدیر کل هستند) اجازه بفرمائید
 بنده تحقیق کردم یک چیزی بهشان دادند و
 قسمت عمده شان را از استخدام دولت خارج
 کردند خلاصه آن کار هدف داشت برای
 اینکه یک خرجی از گردن دولت برداشت
 و یک چیزی را که دولت نمیتوانست اداره
 کند حذف کرد اما ما میخواهیم به بینم
 اگر الان این ادارات از وزارت مالیه گرفته
 شود بوزارت گمرکات منتقل شدن مساوی
 که بنده عرض کردم آیا آن اصلاح اداری
 و این هدف را از لحاظ رسیدن بیک نتیجه
 نامین میکند؟ بنظر بنده خیر حالا نکته
 و هدف سومی را که میخواهم عرض کنم
 اینهم با این مطلب تناقض دارد هدف سوم
 را استدعا میکنم آقایان کاملاً توجه بفرمایند
 این هدف سوم هدف خرج است امروز
 مملکتی مثل امریکا که هفتاد هزار میلیون
 دلار بودجه اش است رئیس جمهوری و
 مشاورین اقتصادیش از خرج ناله
 میکنند میگویند اینکارها را باید بخود مردم
 واگذار کرد دیگر دولت دخالت نکند
 کبیسون مخصوص تشکیل دادند تحت
 ریاست هور که یک وقتی رئیس جمهور بود
 و آن شخص پیشنهادت همی بدولت آمریکا
 کرده است که در نتیجه آن پیشنهادت سالی
 تا هفت هزار میلیون دلار دولت آمریکا
 می تواند خرج خودش را کم بکند، بدبختی
 اقتصاد همان عملی نشدن برنامه هایمان
 حرف های تلف کننده بول ما تمام اینها
 برای این است که ما برنامه جلوگیری از
 خرج و خرج بخود نداریم و این برنامه ها
 آقایان، اگر باید اجرا بشود خرجهای
 بیهوده باید جلوش گرفته بشود (صحیح
 است) اگر برنامه باشد شما فکر بفرمائید
 اگر یک مؤسسه ای یک مهمانی میدهد یا
 بانک مجله چاپ میکند این اشکالی ندارد
 خوب هزار تومان خرجش است اما این وقتی
 تکرار شد در سال خرجش میشود سه میلیون
 تومان سازمان برنامه بنظر بنده بزرگترین
 نقصی که فعلاً داریم این است که بودجه خرجش
 زیاد تر از بودجه تولید است پس بنابراین
 ما همیشه باید این مسئله غلبه خرج را بر درآمد
 در نظر داشته باشیم والا باور بفرمائید تمام
 این نقشه ها نقش بر آب خواهد شد حالا این
 برنامه تأسیس یک وزارتخانه بک وزیر جدید
 دارد وزارتخانه جدید مستلزم مخارجی است
 ممکن است که همان اعضای آنجا منتقل
 بشوند ولی ما وزارتخانه های دیگر را هم
 دیدیم اسمش که دو تا میشد خرج دو تا میشد
 با تغییر وزارت تغییر مقررات زیاد تر
 میشد لوازم و اسباب لو کس و اثاث و ابزار
 بیشتر میخریدند بنا بر این یک عده از
 ادارات را گرفتن و بیک وزارتخانه دیگر

انشاء الله خواهید شد این را توجه داشته
 باشید باز تحقیق بفرمائید اگر دیدید که
 مأمورین دولت خودشان با قاجاق کله
 میکنند و جلو گیری نمیکند چشمان را
 می بندند که قاجاقچیان یواشکی در برودند
 جلو این کار را بگیرند اگر اینکار را
 کردید و وزیر گمرکات باشید موفق میشوید
 رئیس گمرک هم که باشید موفق میشوید
 خیلی بیشتر ارزش دارد که رئیس کل
 گمرک بتواند کار هائی که اساسی است
 انجام بدهد تا یک وزیر که فقط تابع
 انقب و تشریفات باشد این تذکراتی بود
 که بنده در اصل موضوع لازم دانستم
 با اطلاع مجلس محترم برسانم اما چند مورد
 در این لایحه هست یعنی چند تا ازه و سسات
 ما از وزارت دارائی گرفته میشود و بوزارت
 گمرک و گذار میشود بنده میخواهم اینجا
 بایشان یک فکر تازه ای بدهم دولت وقتی
 میاید با حرف نمیتواند موفق بشود و وزیر
 حرف را تا یک مدتی می توان شنید باید
 عمل در کار باشد بنده میخواهم بگویم
 اینکه شما الان بعضی ادارات و مؤسسات
 را ضمیمه وزارت گمرک میکنید نمره این
 کار چیست؟ الان برای نمونه عرض میکنم
 این قندوشکر الان که بنده اینجا استادم
 صد میلیون تومان برای دولت ضرر دارد
 (فقات آبادی - نه آقا اینطور نیست در
 بودجه بیشتر از این پیش بینی شده است)
 اداره گمرک تقلب و اعمال خلاف رویه آنقدر
 زیاد بود که شرکت های بیمه دنیا بیمه
 گمرک ایران را قبول نمی کردند
 اما مأمورین گمرک خودشان واسطه
 کم وصول کردن و تمدی
 به قوق دولت بسودند تسانی
 می کردند جنس ها را کم قیمت میکردند
 یک ورته اجازه نامه را پنجاه دقه به حساب
 می آوردند و بحساب آن جنس وارد میشد این
 اعمالی بود که در آنجا میشد و من از
 اشخاصی شنیدم که آقای سرتیپ ضرغام
 در این قسمت تا اندازه ای توفیق حاصل
 کردند و من از این لحاظ خواستم از
 ایشان قدر دانی کنم که بیشتر مراقبت
 بکنند چون عیوب را که انسان میگوید
 باید خدمت خدمتگزاران را هم بگوید و
 کارهای خوب را تشویق کند (صحیح
 است) - مسأله دوم مسأله قاجاق است بنده
 هفت، هشت روز رفتن خوزستان بنده حالا
 میدانم آقا قاجاق عمده با چه دست هائی
 میشود وقتی بنده این را میدانم چطور
 رئیس گمرک نمیداند؟ چطور دولت نمیداند
 بنابراین باید همت بکنند آن دست هائی که
 در کار قاجاق دخالت دارند و با کمال تأسف
 بترتیبی است که ما یعنی خود مأمورین
 دولت مؤثرترین وسیله قاجاق در خوزستان
 هستند (صحیح است) این را بنده آنجا
 شنیدم و بنوان و کیل مجلس وظیفه دارم
 اینجا بگویم جناب عالی صبحه وزیر جدید
 نرساند با عامل بسازد و سوء استفاده کند

الا سرفقلمی ندارد ده هزار تومان و بیست
 هزار تومان وسی هزار تومان این دادن
 برای سوء استفاده است گرفتن آنهم تشویق
 سوء استفاده است جلوی اینکار را باید
 گرفت دولت رقم خرجش را خودش
 سنگین کرده دولت از شکر کیلویی
 ۱۱ ریال می کسید سال گذشته
 ۲۴۰ هزار تن شکر وارد کرده گروسه ای
 نداشت اگر شرکتی نبود اگر مخارجی
 نبود ۲۴۰ میلیون تومان عایدات بدون
 در دسر در بودجه دولت بیش بینی شده بود
 حالا اگر ما بتوانیم با این حساب ۲۰۰
 میلیون تومان در گمرکاتمان از قندوشکر
 پول نقد بگیریم و یک شاهی خرج نداشته
 باشیم چه ضرر در ادیس این چه بساطی است
 که شما درست کردید این چه دستمالی است
 که بسری که در نمیکنید میندید این چه
 وضعی است باید صاری کرد که جلوی
 این مخارج گرفته شود چند سال پیش رفتند
 و چهار صد تا کامیون خریدند گفتند راه آهن
 قبول نمیکند این ورو آن ور کردند چهار صد
 کامیون خریدند ۱۰ بنده خودم در نهانند و
 تویسر گان دیدم کامیونهای قندوشکر بسلامتی
 رئیس اداره وقت که تیمسار نبودند، بوزه
 حمل میکردند گندم حمل میکردند (مهندس
 اردبیلی) چوبهای جنگل را حمل میکردند
 اقا اینکه شد کار مردم زحمت کشی که
 کامیون دارند و قتیکه این ماشین ها آمد
 رقابت کرد کار از دست آنها گرفته میشود
 و حتی گفتم چرا رقابت میکند گفتند که
 گندم دولت را حمل میکنیم بشماچه مربوط
 است؟ این اداره کار مردم گراچی و کامیونچی
 را از دستشان گرفت برای چهار صد تا کامیون
 خدا عالم است که تا حالا چند تاده میلیون
 تومان خرج شده باشد فوق العاده ها خرج
 سفرها یادشها اینها را بحساب بیارید وقتی
 این ارقام را جلوی آدم میکذارند خدا
 شاهد است که مغز آدم داغ میشود یک
 مملکتی که وضع اقتصادش اینطور است
 آنوقت اینطور خودش را گرفتار این تشکیلات
 میکند بنابراین باید این را حذف کرد نباید
 تشویق کرد که هر بود جزو یک وزارت
 خانه ای چون وقتی جزء یک وزارتخانه
 شد بعد دیگر ممکن نیست جدا بشود الان
 چندین سال است عقیده بعضی ها این است
 که باید اختیارات مأمورین محلی را زیاد
 کرد اما وزراء و بعضی از آقایان زیر بار
 نمیروند خیال میکنند که اگر اختیار یک
 فرماندار یا استاندار یا بیشکار دارائی
 زیاد شد سلب اختیار از
 خودشان شده است پس فردا این اداره
 قندوشکر و ادارات دیگر را، وزیر را اگر
 بکشی حاضر نیست که از وزارتخانه او منتزع
 بکنند بنده پیشنهاد میکنم که این
 اداره قند و شکر را
 است و پولی را که دولت بعنوان مستخدم
 خراج اداری، بازرس، فوق العاده، پاداش

هر استانی چند شرکت یابک شرکت
 خصوصی درست کنید این مستخدمینی که
 الان در قند و شکر هستند هدای از اینها را
 بشر کتھای خصوصی و گذار کنید مجبورشان
 کنید بمؤسسات بفرستید ما ز کمبؤسساتی
 را که دولت کار و گذار میکند اینها را
 ببرند و کار بهشان بدهند مثلاً بچان مولم کار
 میدهد به کو کس آلمانی کار میدهد همه
 این شرکت ها را از کمبؤسساتی که هر کدام ۳۰
 تا ۴۰ تا ۵۰ تا از این مستخدمین را ببرند
 و کار بهشان بدهند خلاصه رقم خرج را از
 دستگاهها و دفاتر دولت بردارند این یک
 میلیون تومان در گمرکاتمان از قندوشکر
 پیشنهادی است که بنده میکنم اگر
 شما اداره قند و شکر را منحل کنید و شرکت
 های خصوصی را در ولایات تشویق کنید
 که تشکیل بشوند بدون اینکه دولت خرجی
 بکند و قند و شکر مردم را بدهد فقط
 نظارت بکند مبالغ عمده ای از خرج کم می
 شود بنده که با این لایحه مخالفم از این جهت
 است که این لایحه با موضوع خرج ارتباط
 دارد باید رقم خرج در مملکت کم بشود
 هر ضدم بنده راجع بدخانیات است خواهش
 میکنم از آقای رئیس الوزراء خودشان تا
 یکی دو ماه در کار دخانیات مطالعه کنند یا
 یکی دو نفر از آقایان وزرا را مأمور کنند
 مطالعه کنند و این وضع دخانیات ایران را
 مقایسه بفرمایند با وضع دخانیات ترکیه بنده
 در سال ۱۳۳۰ استاندار گیلان بودم تحقیق
 کردم یک زارع حد وسط در یک هکتار یابک
 هکتار زمین توتون میکار در هر هکتار ۸۰ تومان
 مالک بیشتر نمیگیرد یعنی در گیلان
 گندم دولت را حمل میکنیم بشماچه مربوط
 است؟ این اداره کار مردم گراچی و کامیونچی
 را از دستشان گرفت برای چهار صد تا کامیون
 خدا عالم است که تا حالا چند تاده میلیون
 تومان خرج شده باشد فوق العاده ها خرج
 سفرها یادشها اینها را بحساب بیارید وقتی
 این ارقام را جلوی آدم میکذارند خدا
 شاهد است که مغز آدم داغ میشود یک
 مملکتی که وضع اقتصادش اینطور است
 آنوقت اینطور خودش را گرفتار این تشکیلات
 میکند بنابراین باید این را حذف کرد نباید
 تشویق کرد که هر بود جزو یک وزارت
 خانه ای چون وقتی جزء یک وزارتخانه
 شد بعد دیگر ممکن نیست جدا بشود الان
 چندین سال است عقیده بعضی ها این است
 که باید اختیارات مأمورین محلی را زیاد
 کرد اما وزراء و بعضی از آقایان زیر بار
 نمیروند خیال میکنند که اگر اختیار یک
 فرماندار یا استاندار یا بیشکار دارائی
 زیاد شد سلب اختیار از
 خودشان شده است پس فردا این اداره
 قندوشکر و ادارات دیگر را، وزیر را اگر
 بکشی حاضر نیست که از وزارتخانه او منتزع
 بکنند بنده پیشنهاد میکنم که این
 اداره قند و شکر را
 است و پولی را که دولت بعنوان مستخدم
 خراج اداری، بازرس، فوق العاده، پاداش

یول جیب میدهد اینها را هم حساب بفرمائید
 که چند راست و اینها را که با هم مقایسه بفرمائید
 ملاحظه خواهید فرمود خواهید دید که
 چیزی برای زارع و برای دولت نماند
 این دستگاه باین عظمت تمام درآمدش خرج
 تشریفات اداری است از آنطرف الان ۱۵
 سال بیست سال است که تمام دنیا وضع
 سیگارش بهتر شده تمام مردم خود مامیل
 میکنیم سیگار خارجی را با رغبت بکشیم
 اینهمه خرج شد این همه زارع بدبخت برای
 سیگار ما در مقابل سیگار خارجی چه عرض
 کنم، خود آقایان میدانند چرا برای
 اینکه ۲۰ سال است دولت خرج میکند
 از ههده برنامده و بر نخواهد آمد اما ۲۰
 سال پیش در ایران مردم خودشان با توتون
 سیگار درست میکردند و مردم با کمال
 رغبت آن سیگار را میکشیدند ببینید ترکیه
 چکار میکند؟ ترکیه میگوید هر کس
 توتون میتواند بکار و اگر خواست
 صادر کند بکند اجازه صدور آن راهم
 میدهم، خود دولت هم میگوید من هم نمیخرم
 تمام با د زارع از آن بفرود ترکیه توتون
 را بقیمت حساسی از زارع میخرد و بتاجر هم
 اجازه میدهد که بخرد و صادر کند نتیجه اگر
 تاجر خواست کم بخرد آنوقت نرخ زیادتری
 میدهد یعنی زارع را تشویق میکند که ضرر
 نکند در حالیکه ما این تشویق را نداریم و
 اگر همین رویه پیش بروی تا دو سه سال دیگر
 توتون ما از بین می رود در صورتیکه باید دولت
 فکر کند که چه باید بکند که در ایران
 مردم خودشان توتون تولید کنند سیگار
 بسازند ده شرکت ۵۰ شرکت درست بشود
 دولت از درآمد آن ها مالیات بگیرد
 بدون اینکه یک شاهی خرج کند بنده مطالبی
 که میخواستم خدمت آقایان عرض کنم در
 حدود این مسائل است مثلاً غله این چه خرج
 بیهوده ای است که دولت میکند تمام
 ولایات مساوی هستند غله را باید آزاد
 بگذارند و تولید آن را در همه جا مساوی
 حمایت کنید رقم خرج را بزنید و بدهید
 بخود مردم، باینک کشاورزی بدهید بتولید
 کننده بدهید شرکت شیار درست کنید،
 میخواستم عرض کنم که این مخارجی را
 که دولت تا بحال برای این چند مؤسسه
 کرده است وجود این مؤسسات و این خرجها
 تماماً برخلاف مصلحت اقتصادی و مصلحت
 اداری مملکت بوده و بنده آنچه که
 میدانم این است که این لایحه لایحه ای است
 که دولت سابق تهیه کرده بوده است
 (نخست وزیر - نخیر) خود آقا تهیه کرده اند
 (نخست وزیر - بلی) حالا بنده میخواهم توضیحات
 جناب آقای وزیر جدید بگم کارکات و انحصارات
 را بشنوم و معتقد بشوم این مطالبی که گفتیم
 چرا صحیح نیست و رقم خرج را همیشه در
 مملکت در نظر دارند بگذر از آقایان

همکارها تذکر دادماند برای غله قانون
 انحصاری وجود ندارد که بنده اینجا تذکر
 دادم این موضوع را خواستم تذکر بدهم
 خلاصه اینکه بنده این وزارت خانه را
 لازم نمی دانم چون برنامه دولت هم اینست
 که خرج کمتر کند و تولید بدست خود
 مردم بشود امیدوارم یک ترتیبی بدهید
 که این ادارات لااقل اگر ضمیمه وزارت
 گمرکات بشود اداره قندوشکر بتدریج
 بصورت شرکت و بدست خود مردم داده
 بشود چون بنده معتقد هستم که کارها باید
 بدست مردم داده شود و در غیر اینصورت
 هیچکاری از لحاظ اقتصادی ممکن نیست
 (احسن)
 رئیس - آقای مهدی ارباب بفرمائید
مهدی ارباب - در عین حالیکه
 فرمایشات جناب آقای خلعتبری از روی
 سوابق و تجاربی بود که نمیتوان خیلی از
 آن را منکر شدم مع الوصف آنچه که مانع
 کرده ام خیلی جریانات هست که نمیتوان
 گفت که شبیه و مثل همدیگر است البته
 تغییرات در دستگاههای دولت زیاد شده
 خیلی هم بضرر مملکت تمام شده اما بعقیده
 خودم استثنائاً در این قسمت که وزارت
 دارائی بدو قسمت تقسیم شده جزو کارهای
 است که نتایج بهتری خواهد داشت بطوری
 که مکرر در اینجا عرض کردم حسن جریان
 کارها در دستگاهها قائم بوجود اشخاص
 است صرفاً در این کشور مقررات تابع حال
 حفظ نظم جریان را نکرده یک شخص لایقی
 بی نظری سربیک کاری قرار گرفته همان
 قانون و مقرراتی را آقایان وضع
 کردند خوب اجرا کرده یکی هم آمده
 همان قانون و مقررات را بطوری بد اجرا
 کرده که بضرر مملکت تمام شده این دو
 وزارتخانه ای که تشکیل شده من بدون
 تعارف وبدون اینکه خلاف بقیده ام عرضی
 کرده باشم میگویم که دونفر در این
 دو قسمت قرار گرفته اند که هر دو آزمایش
 شده اند در دستگاههای غالباً اشخاصی
 می شوند تا بعد آزمایش بشوند (مهندس
 جفرودی - مثل استاندار گیلان) مثلاً با همین
 طور فرضاً مهندس برای کاری مفید است
 می آید مثلاً مهندس شیشه را میکذارند
 سرکار ساختمان مهندس اردبیلی مهندس
 شیشه چیست؟ بطور مثال گفتم آقای ضرغام
 آزمایش شده هستند و امتحانات کافی داده اند
 آقای ناصر فکر میکنم بی نظر ترویج طمع
 تر از این شخص در رأس امور دارائی تا
 بحال نمانده است (صحیح است) و اطمینان
 دارم که بی نظری ایشان بر مشکلات فائق
 خواهد آمد این دو قسمت که از هم جدا
 شده انشاء الله موفق می شوند مطمئن باشید
 هیچکدام از آقایان وزراء بیکار نخواهند
 ماند اینقدر کار دارند و خیلی بهتر هم اداره
 خواهند فرمود همین جناب آقای ضرغام از

روزی که مدیر کل گمرک بوده اند تا بحال وزیر هستند دائماً در سرحدات و در آن هوای سوزان سرحدات مراتب میگردند يك عواملی هست که تأثیر بداشته در جمع آوری در آمدهای گمرک کی که امیدوارم آن عوامل از بین برود مسئولیت حفظ وضعیت از لحاظ جمع آوری در آمدها به عهده خود این وزارت خانه جدیدالتأسیس باشد. خود این وزارتخانه وسایل و عوامل خود را تهیه خواهد کرد. اما اگر از يك دستگاه دیگری راهم اطلاع داشته باشند آن بصورتی است که حالا بنده نمیتوانم اینجا توضیح بدهم و حالا از موقع استفاده میکنم عرض میکنم يك قسمتی است نزدیک میناب بنام بیابان مشرف بدریاست در آنجا وسایلی برای حمل و نقل قاچاق وجود دارد که نه تنها کالا قاچاق میکنند افراد، انسان، گوسفند، گاو همه اینها را قاچاق میکنند و همان عواملی هم که باید جلوگیری کنند همان عوامل کمک میکنند و مطمئن هستم که اگر جلوگیری از این جریانات را بعهده هدین وزارتخانه جدیدالتأسیس قرار بدهید مسلماً باین صورت حاضر باقی نخواهد بود موضوع دیگر که در حسن جریان امور بسیار مؤثر است تثبیت اوضاع است اگر معاونین و مدیر کل های سنجیده و شناخته که کاربردی نکردند اندر کفای مرتکب شده اند بطور ثابت سر کار بگذارید که کار خودشان را در تئیر دولت ها هم ادامه بدهند وضع ما باینصورت هائی که قبل از آمدن در نخواهد آمد جناب آقای خلعتبری راجع به هزینه های اداری در اثر تقسیم این وزارت خانه تذکر فرمودند بنده فکرمی کنم با مراقبتی که بعداً خواهد شد اگر جزئی هزینه ای اضافه بشود تأثیری در در آمدهائی که فکرمی کنم بیشتر خواهد شد نخواهد داشت مضافاً باینکه آنچه که مادر روزنامه ها می بینیم این است که قسمتی از اعضا همان وزارت دارائی انتقال پیدا میکنند بوزارت گمرکات و انحصارات و اتفاقاً از افراد نخبه آن وزارت خانه هم منتقل میشوند که دارای حسن سابقه و با کدما هستند وزارت دارائی هم اخیراً شاخ و برگ های زیادی پیدا کرده بود توسعه زیاد پیدا کرده بود و دیدیم که يك وزیر نمیتوانست بطور کلی با طرا. و جوانب کار خوب دقت کند حق هم داشتند نمی رسند امیدواریم با وضع حاضر و با انتصاب دو شخصیت ممتازی که از لحاظ نظری و بی طمعی و فعالیت متجانسان را داده اند این دو وزارتخانه يك صورت بهتری بخود بگیرد مملکت هم بیشتر استفاده کند از توضیحات بیشتری هم در این باره صرف نظر می کنم موافقت خود را باین لایحه اعلام می دارم

رئیس - چون در کلیات دیگر کسی اجازه نخواسته است رأی میگیریم برورد در ماده واحده آقایانی که با ورود در ماده واحده موافقت قیام بفرمایند (اکثر

قیام نمودند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است آقای فضائی بفرماید

فضائی - علت اینکه بنده بعنوان مخالف در بحث این ماده اسم نوشتم این نیست که با تشکیل این وزارتخانه جدید و تجزیه این ادارات از وزارت دارائی مخالف باشم (شمس قنات آبادی - تجزیه طلب که نیستید) و اتفاقاً باستناد بسیاری از دلایلی که جناب آقای خلعتبری ایراد فرمودند معتقد هستم که باید این وزارتخانه تجزیه میشد اگر ما بخواهیم که سیستم مالیاتی خود را مرتب کنیم تصحیح کنیم باین بنیان قوی بدهیم و اگر بخواهیم که بودجه مملکت يك سرو سامان قوی پیدا کند تنها در راه همان کسر مخارج که جناب آقای خلعتبری اشاره فرمودند قدم مؤثرتری برداریم لازم است که این قسمتها و قسمت های دیگر مخصوصاً گمرکات و انحصارات راز و وزارت دارائی جدا کنیم توافقاً وزارت دارائی و دستگاه وزارت دارائی بتواند بکار اصلاح مالیات و سرو سامان دادن بودجه مملکت توجه بیشتری بکند و توفیق پیدا نماید اماعتل مخالفت من در واقع راجع باین قسمت است که بنده معتقد هستم لازم بود يك اداره دیگری هم جزء وزارت گمرکات و انحصارات قرار میگرفت تا يك منقسمت مهمی که در کار آن اداره هست بر طرف بشود و آن اداره کل بنا در است (مرآت اسفندیاری - سواحل راهم بفرمایند) الان اداره بنادر جزو وزارت راه است و بواسطه نداشتن بودجه کافی و تصور میکنم تا اندازه ای در بودن از حوزه نظارت قویه وزارت راه نتوانسته است آنطور که احتیاج مملکت ایجاب میکند راه تکمیل و اصلاح به بیمایند (صحیح است) يك نگاه بوضع بندر پهلوی و هم بطور بندر نگاه بوضع بندر بنادر نشان میدهد که ادارات (قنات آبادی - بیاورید تهران درست میشود) و بهمکس در کنار همان اداره بندر يك اداره قوی بنام گمرک هست که این اداره دارای وسایل کافی و حتی عایدات خوبی است که اگر این دو اداره راهم بیاوریم به نتیجه بانوجه باین که وظایف این دو اداره هم نزدیک بهمیدر است آن یکی فرض کنید کشتی هارا هدایت میکند این یکی باید بارگیری کند قطعاً توفیق بیشتری پیدا خواهند کرد و برای اینکه وضع ادارات بندر را اصلاح بکنید باید آنچه جزء گمرک بشود يك سفری که دو سال پیش بضرر بندر خرمشهر کردم واقعاً وضع اداره بندر آنجا دیدم که چند تا اطاق مربوط ب اداره گمرک نشسته بودند ملاحظی برای راه انداختن آن کشتی لای رویی که از چند سال پیش خریدار بودند و همیشه در جای دیگر گیر کرده بود درمانده بودند واقعاً متعجب و متأسف شدم در صورتی که در حاشیه همان

وزارت راه بوده است صحیح تر است و تصدیق میکنم باید همکاری بیشتری بین وزارت راه و وزارت گمرکات برای بهبود اوضاع برقرار باشد و بر اساس این لایحه که داده شده و مخصوصاً گزارش آن به مجلس تقدیم خواهد شد این مسائل پیش بینی شده با این شرایط وضع ادارات گمرک و بنادر بهتر خواهد شد علیهذا تأسیس وزارت گمرکات بنحوی که دولت تشخص داده و در کمیسیون هم تصویب شده امیدوارم که با تفکیک این دو قسمت در آمد های مربوطه هم بخوبی بجهت وصول در ساید.

رئیس - آقای مهندس اردبیلی موافقت بفرمایند.

مهندس اردبیلی - بنده موافق مشروط هستم، بنده راجع باین لایحه یادداشت های خیلی خوب داشتم متأسفانه نمی دانستم که امروز این لایحه مطرح می شود آنها را ناوردم که تذکر بدهم که آقای وزیر گمرکات و انحصارات بدقت گوش کنند البته ناچارم همان یادداشتهای خود را بصورت يك نامه ای خدمت آقای وزیر گمرکات بفرستم در زیر عنوان وزارت انحصارات چهار اداره بسیار مهمی که عبارت از گمرکات دخانیات غله و قندو شکر است اگر واقعاً این سه اداره که الان عنوان وزارت انحصارات را بخود گرفته درست اداره بشود یعنی ما مورین دزد و خائن از این ادارات رانده بشوند و ما مورین درست کار و رساله تشویق و تقویت شوند در اینصورت این وزارتخانه به دجه مملکتی را تأمین میکند علاوه بر تأمین بودجه مملکت باید ذخیره مملکتی را هم داشته باشد (بکر از نمایندگان - انشاء الله میکند) انشاء الله من باغاب این ادارات میروم در درجه اول اداره گمرکات، اداره گمرکات که آقایان میدانند دارای هابدی بسیار زیادی است که متأسفانه به واسطه بد اداره شدن و عدم جلوگیری از قاچاق يك وضع بسیار اسف انگیزی بخود گرفته است (بهادری - حالا خوب اداره میشود) مخصوصاً که الان گارد مرزی شده انتظار داریم که جلو قاچاق بسیار مهمی باین مملکت زده است طوری شده بود که تجار فارس آمده بودند در مجلس متحصن بشوند از دست قاچاق، طوری شده بود که قاچاق تا پایتخت رسیده بود، طوری شده بود که ورود اجناس شاید موجب تعطیل کارخانجات مملکتی شده بود (بهائی - مگر حالا نیست؟) تا اندازه ای جلو گیری شده، البته ما از جناب آقای وزیر انحصارات و گمرکات انتظار داریم که توجه بیشتر و دقت بیشتر در تقویت ما مورین سالم و صالح و رانند ما مورین خاطی و دزد بکنند بلکه بتوانیم از این راه

جزو وزارت راه بوده است صحیح تر است و تصدیق میکنم باید همکاری بیشتری بین وزارت راه و وزارت گمرکات برای بهبود اوضاع برقرار باشد و بر اساس این لایحه که داده شده و مخصوصاً گزارش آن به مجلس تقدیم خواهد شد این مسائل پیش بینی شده با این شرایط وضع ادارات گمرک و بنادر بهتر خواهد شد علیهذا تأسیس وزارت گمرکات بنحوی که دولت تشخص داده و در کمیسیون هم تصویب شده امیدوارم که با تفکیک این دو قسمت در آمد های مربوطه هم بخوبی بجهت وصول در ساید.

رئیس - آقای مهندس اردبیلی موافقت بفرمایند.

مهندس اردبیلی - بنده موافق مشروط هستم، بنده راجع باین لایحه یادداشت های خیلی خوب داشتم متأسفانه نمی دانستم که امروز این لایحه مطرح می شود آنها را ناوردم که تذکر بدهم که آقای وزیر گمرکات و انحصارات بدقت گوش کنند البته ناچارم همان یادداشتهای خود را بصورت يك نامه ای خدمت آقای وزیر گمرکات بفرستم در زیر عنوان وزارت انحصارات چهار اداره بسیار مهمی که عبارت از گمرکات دخانیات غله و قندو شکر است اگر واقعاً این سه اداره که الان عنوان وزارت انحصارات را بخود گرفته درست اداره بشود یعنی ما مورین دزد و خائن از این ادارات رانده بشوند و ما مورین درست کار و رساله تشویق و تقویت شوند در اینصورت این وزارتخانه به دجه مملکتی را تأمین میکند علاوه بر تأمین بودجه مملکتی باید ذخیره مملکتی را هم داشته باشد (بکر از نمایندگان - انشاء الله میکند) انشاء الله من باغاب این ادارات میروم در درجه اول اداره گمرکات، اداره گمرکات که آقایان میدانند دارای هابدی بسیار زیادی است که متأسفانه به واسطه بد اداره شدن و عدم جلوگیری از قاچاق يك وضع بسیار اسف انگیزی بخود گرفته است (بهادری - حالا خوب اداره میشود) مخصوصاً که الان گارد مرزی شده انتظار داریم که جلو قاچاق بسیار مهمی باین مملکت زده است طوری شده بود که تجار فارس آمده بودند در مجلس متحصن بشوند از دست قاچاق، طوری شده بود که قاچاق تا پایتخت رسیده بود، طوری شده بود که ورود اجناس شاید موجب تعطیل کارخانجات مملکتی شده بود (بهائی - مگر حالا نیست؟) تا اندازه ای جلو گیری شده، البته ما از جناب آقای وزیر انحصارات و گمرکات انتظار داریم که توجه بیشتر و دقت بیشتر در تقویت ما مورین سالم و صالح و رانند ما مورین خاطی و دزد بکنند بلکه بتوانیم از این راه

عایدات مملکت را زیاده تر کنیم، اما سرشته مهم دیگر که عبارت است از دخانیات و غله و قند و شکر این سه رشته اقتصادیات این مملکت را اداره میکنند اگر درست باین ۳ رشته توجه بشود و کار مهم و اساسی در این مملکت انجام خواهد شد اول اینکه ثروت مملکت بیشتر خواهد شد یعنی اگر وزارت انحصارات بتواند ادارات غله و دخانیات و قندو شکر را اداره کند علاوه بر اینکه ثروت مملکت بیشتر خواهد شد زارعین هم در کمیسیون هم تصویب شده امیدوارم که با تفکیک این دو قسمت در آمد های مربوطه هم بخوبی بجهت وصول در ساید.

رئیس - آقای مهندس اردبیلی موافقت بفرمایند.

مهندس اردبیلی - بنده موافق مشروط هستم، بنده راجع باین لایحه یادداشت های خیلی خوب داشتم متأسفانه نمی دانستم که امروز این لایحه مطرح می شود آنها را ناوردم که تذکر بدهم که آقای وزیر گمرکات و انحصارات بدقت گوش کنند البته ناچارم همان یادداشتهای خود را بصورت يك نامه ای خدمت آقای وزیر گمرکات بفرستم در زیر عنوان وزارت انحصارات چهار اداره بسیار مهمی که عبارت از گمرکات دخانیات غله و قندو شکر است اگر واقعاً این سه اداره که الان عنوان وزارت انحصارات را بخود گرفته درست اداره بشود یعنی ما مورین دزد و خائن از این ادارات رانده بشوند و ما مورین درست کار و رساله تشویق و تقویت شوند در اینصورت این وزارتخانه به دجه مملکتی را تأمین میکند علاوه بر تأمین بودجه مملکتی باید ذخیره مملکتی را هم داشته باشد (بکر از نمایندگان - انشاء الله میکند) انشاء الله من باغاب این ادارات میروم در درجه اول اداره گمرکات، اداره گمرکات که آقایان میدانند دارای هابدی بسیار زیادی است که متأسفانه به واسطه بد اداره شدن و عدم جلوگیری از قاچاق يك وضع بسیار اسف انگیزی بخود گرفته است (بهادری - حالا خوب اداره میشود) مخصوصاً که الان گارد مرزی شده انتظار داریم که جلو قاچاق بسیار مهمی باین مملکت زده است طوری شده بود که تجار فارس آمده بودند در مجلس متحصن بشوند از دست قاچاق، طوری شده بود که قاچاق تا پایتخت رسیده بود، طوری شده بود که ورود اجناس شاید موجب تعطیل کارخانجات مملکتی شده بود (بهائی - مگر حالا نیست؟) تا اندازه ای جلو گیری شده، البته ما از جناب آقای وزیر انحصارات و گمرکات انتظار داریم که توجه بیشتر و دقت بیشتر در تقویت ما مورین سالم و صالح و رانند ما مورین خاطی و دزد بکنند بلکه بتوانیم از این راه

رئیس قندو شکر بودند البته دو نوع میشود اینجام صحبت کرده یکی وضع اداری قندو شکر است یکی زراعت قندو شکر است، وضع اداره قندو شکر البته از مدتی که جناب عالی آنجا بودید زحمت کشیدید واقعاً آن اداره را درست کردید بولی زراعت چقدر آن زراعتی که ما انتظار داریم، زراعت چقدر هم عیناً مثل زراعت گندم است اول اینکه در قسمت بندر گیری چقدر دقت نمشود، آن قسمتی که دولت بدست آورده تمام دژ نره شد، تمام این زراعتی که محصولی که باید هر هکتار زمین عایدی بگیرند نیکو، نه شما اگر درست زراعت چقدر را بکنید، در دم بندر مرغوب و خوب داشته باشند از هکتار چهل، پنجاه تن چقدر باید بردارید در صورتیکه زارعین شما پنج، شش، هفت الی هشت تن چقدر بر میدارند این هیچوقت خوب نیست بایستی توجه کنید چون تخم گیری بندر چقدر دست خود دولت است دولت بایستی در این قسمت توجه کند، بسیار دقت کند بلکه زارعین بتوانند عایدی زیاده تر بردارند و تشویق شوند عوض اینکه محصول کارخانه قند میاند و آب شما ۲۵ هزار تن، ۳۰ هزار تن، چهل هزار تن باشد بیشتر باشد لاقبل باید ۱۵۰ هزار تن باشد، البته این تذکراتی است که بنده از پشت تریبون دادم و امیدوارم آقایان توجه بکنند این موضوع موضوع بسیار مهمی است مخصوصاً موضوع کشاورزی که آنها هم بدست شماست و همچنین دخانیات است غله است و قندو شکر خواهش منم در این قسمت ها توجه بیشتری بفرمایند (صحیح است)

رئیس - آقای دکتر رضائی.

دکتر رضائی - بنده بعنوان مخالف نام نویسی کردم شاید بتوانم در اینجا يك تذکر مختصری بعرض آقایان معترم برسانم دوست گرامی آقای مهدی ارباب در بیان خودشان از فضائل و درایت و فراست آقایان سرتیپ ضرغام و ناصر فرمودند که البته مورد تصدیق تمام نمایندگان میباشد (صحیح است) و همانطوریکه ایشان فرمودند آقایان آزمایش خودشان را داده اند ولی آقایان معترم در يك وزارت خانه در يك سازمان مهم است آن سازمان است، درست است اشخاص بی اندازه اهمیت دارند ولی بایستی در نظر گرفت که سازمان يك عامل دائمی است در صورتیکه اشخاص ممکن است بیابند و بروند پس آنچه بایستی در وزارت جدید مورد توجه ما قرار بگیرد سازمان این وزارت خانه است، هر آینه این وزارت خانه يك سازمان نامرتبی داشته باشد شکست این وزارت معققت است، منظور بنده از این مطلب این است که حال که این وزارت جدید را میخواهیم تأسیس بکنیم بایستی دقت کامل بشود که يك سازمان

می خواهد وظایف خودش را عمل بکند راستی که قسمتی از ادارات گمرک همانطور که در تمام دنیا معمول است در اختیار این سازمان قرار گرفته و جناب آقای وزیر راه به هم نظر می دارند لایحه سازمان بنادر و کشتیرانی در موقعیکه در کمیسیون راه مطرح بود ما به این لایحه ابراز گرفتیم و گفتیم که آقای این چه سازمان بنادر و کشتیرانی است که نمیتواند اختیار نهادن بار و از این کشتی بگذارد اینها در بندر نگاهداری میکند بعد در گمرک تحویل گمرک بدهد و گمرک گمرکش را بگیرد و مرخصی بکند ایشان بزبان برزمانی فرمودند که وزارت دارائی با اینکار موافقت نمیکند و وزارت دارائی علت اینکه با این کار موافقت نمی کند علت بسیاری دارد که بنده نمیخواهم اینجا بطور اریح عرض کنم تمام این قاجاق هائی که در این مملکت می رود تمام این بی ترتیبی هائی که در این مملکت می شود ناشی از این است که اداره گمرک سابق دخالت میکرد و امده ارم که انشاءالله وزارت گمرکات دیگر دخالت در کار بنادر و کشتی رانی نکند. اداره گمرک وظیفه اش این است که گمرک دیگر در هر وظیفه تخطی از ندارد و تخطی بار که دیگر به بعد وزارت گمرکات نباید باشد بنده از این هم قسم استاده کردم که این مطلب را عرض کنم مخصوصاً به مسافر ض غام که حالا وظایف مهم وزارت گمرکات و انحصارات مهمه ایشان است مطالعه و فرمایند را. حال اصلاح گمرکات و بنادر و این است که اداره گمرکات و بنادر این امور را در داری صرف نظر میکنند و انبارداری کار اداره گمرکات و بنادر نیست شما باید مقادیر یا مغشوش مغشوش عک العمدالله هنوز بن ما پیدا نشده ولی البته باید تقلید کنیم در تمام دنیا سازمان بنادر و کشتیرانی یک سازمان مستقلی است و کلیه انبارها در اختیار سازمان بنادر و کشتیرانی است و لاغیر و هر وقت شما ندیده اید در هیچ کجای دنیا که گمرک باید بار تخلیه میکند، گمرک فقط گمرکش را میگردد بنده این مطلب را عرض کردم مخصوصاً حالا که این وزارتخانه تشکیل می شود آن آقایان دارائی ها دیگر با وجود آمدن این سازمان دندان طمعه شان انشاءالله در این قسمت کفنه شده است انشاءالله کاری بکنند و وزارت راه توافق بکنند که این سازمان که تشکیل می شود سازمان بنادر و کشتیرانی یک صورتی داشته باشد مثل صورت تمام دنیا به یک چیز قاطی و شلم و شوربا که در این صورت منظور نظر دولت حاصل نخواهد شد و این عرض بنده بود.

رئیس - دیگر کسی اجازه نخواسته، آقای خاتمینی مخالفید (خلعتی - بله) شما که در کلیات صحبت کردید.

خلعتی - یک تذکر می خواهم بدهم.

رئیس - بفرمائید **خلعتی -** همکار محترم آقای مشایخی مطلبی فرمودند که بنده باید جواب ایشان را عرض کنم بفرموده بنده دولت نباید با کمال شهامت در خیلی از مسائل خودشان مسئولیت قبول کنند مثلاً همین مساله گوشت و شهرداری که شرکت تأسیس شده انجمن نیست انتخاباتی نشده فحشش را باید دولت بخورد و نمایندگان شورا و سنا و منفعتش را در سه نفر بکنند این را با سستی یک مرتبه حل کرد دولت چرا خودش را در مظان حمله و توت محاربه کارهائی قرار بدهد که اصلاً کار دولت نیست، به این جهت خواستم بگویم ترتیبی برای این قضیه گوشت بدهید امر فرمائید این شرکت را هم بزنند و منحل کنند و بدهید بدست مردم، مردم خودشان اداره میکنند باید انجمن شهر قبول مسئولیت بکند چرا که خانم خانمان هم بگویند که عرضه ندارید گوشت را از آن بکنند، بما چه مربوط است. راجع بقضیه قند و شکر خواستم عرض کنم که ما چه مسئولیتی داریم که قند و شکر ارزان مردم بدهیم، شما اگر صد میلیون تومان ضرر در بودجه گذاشتید این ضرر مملکت است، دو بیست میلیون تومان ضرر در بودجه درست کردن این ضرر مملکت است پس باید جلوی این را گرفت برای چه ضرر بند را بدهیم. قند اگر در دنیا گران است باید این جامه گفت که در دنیا گران است و همین دلیل نباید در ضرر را شما بدهید بنده می گویم این ضرر را بدهید گمرک ۲۴ میلیون تومان حق انحصار میگردد ۲۴۰ هزار تن می شود ۲۴ میلیون تومان سالی ۲۴۰ میلیون تومان میگردد این را کارخانه قند سازی در مملکت درست بکنند که بعد از سه سال بی نیاز از قند بشود آنوقت این خدمت مردم است والا مردم را عادت دادن بجنس ارزان ماکه مأمور ارزان دادن مردم نیستیم کار را مردم و انکار کنید خودشان بهتر اداره می کنند این کمک مردم است مگر همه جای دنیا چه کار میکنند. حمایت از محصولات غیر از این کارهاست. حمایت از جنغندر چای، توتون، خرما کمک تولید است، آن حمایت است ارز مملکت هم بیرون نمی رود جایش درآمد مردم بیشتر میشود دولت مالیاتش زیاد میشود درآمد مملکت بچیب اجانب نمی رود، عوض پنج میلیون، ده میلیون پنجاه میلیون بر میدارند و شما مالیات زیادتر میدهند برای اینکه تولید مملکت زیادتر می شود، بنده معذرت میخواهم که وقت آقایان را گرفته ام اینجا آمدن صدقاته عرض کردم خدا شاهد است از هر فرصتی که بتوانم برای اقتصاد مملکت استفاده بکنم بعرض نخست وزیر و بعرض آقایان معترم و بعرض مملکت میرسانم همین شرکت اتوبوسرانی بغداد مال از عهده بر نمیآیم این را از سرما بر دارید (صیحیح است) ما که سهل است دولت فرانسه آقایان تمام پول هائی که از آمریکا گرفتند نصف

بیشترش را دولت فرانسه خرج سرویسهای عمومی - برق و اتوبوس و حمل و نقل و راه آهن کرد نصف بیشتر پولی که گرفتند صرف اینکارها شد مانی تو این از عهده اداره کردن گوشت قند و شکر اتوبوس و اینکارها بر بیاییم بنده خدا شاهد است با نهایت صداقت این عرض را کردم یک رئیس الوزرای باشاهتمی باید اینکارها را انجام بدهد **رئیس -** دیگر کسی اجازه صحبت نخواسته پیشنهادی که رسیده قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

اینجناب پیشنهاد مینمایم در تبصره ۲ این اصلاح عمل آید: تبصره ۲۰ - دولت مکلف است سازمان و بودجه وزارت گمرکات و انحصارات را تا ۱۵ خرداد ۳۶ تنظیم و بمجلس شورای ملی تقدیم نماید. - **آقای عمیدی نوری** **عمیدی نوری -** بعقیده بنده این پیشنهاد ضروری است برای این که مواعیکه این لایحه تقدیم شد یک ماه قبل بود (نخست وزیر - حاضر است) اجازه بفرمائید عرض آقایان برسانم و از آن طرف هم بایستی وقتی بود که وزارتخانه ای بمجلس تقدیم بشود که قانونش تصویب شده باشد الان مادر ۲۶ اردیبهشت ماه هستیم یا این هم دوسه روز دیگر است این تاریخ و سنا تمام بشود آنجاه ده یا نوزده روز طول میکشد آن وقت یک تکلیفی شده است برای دولت که آن تکلیف انجام پذیر نیست و صحیح نیست که در قانون یک تکلیف غیر مقدوری شده باشد به این جهت بود که بنده پیشنهاد کردم باین اردیبهشت بشود ۱۵ خرداد که هم یک تکلیف قانونی صحیح از طرف مجلس شده باشد و هم دولت که میخواهد اینکار را بکند در محظور نباشد.

نخست وزیر - دولت قبول میکند **رئیس -** پیشنهاد آقای عمیدی نوری مجدداً قرائت میشود (پیشنهاد مجدداً بشرح سابق قرائت شد) **رئیس -** بجای آخر اردیبهشت میشود ۱۵ خرداد، آقایانیکه موافقت میایم کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود: تبصره - جزیره قشم بندر آزاد اعلام میشود و مقررات بندر آزاد در آن جزیره اجرا میشود. مهدی از باب (همه نمایندگان) (همه ای از نمایندگان وارد نیست) (یکی از نمایندگان - جزیره که بندر نیست) **رئیس -** آقای ارباب **ارباب -** آقایان مجلس یک رئیس دارد و هیئت رئیسه دارد بنده هم حق دارم عقیده ام

را اظهار کنم مخصوص در این مورد موافقی که وظیفه قطاع و مسلمند است آقایان همه از این لایحه ابراز تمسک کرده اید در تمام کشورهای مترقی جهان بندر آزاد خود دارد اینقدر آزاد گوئی میکند، جمله گیری قاجاق و کمک میکند، بقره بازرگانی، الا در تمام بنادر آزاد هر کجا هم نوع مال التجاره ای که بخواهد وجود دارد باید سود کمی مقدار کمی زیاد میگردند کشور های محاور هم استفاده میکنند، فرش های ایران اکثری در بنادر آزاد در بازارهاست و استفاده می کنند مضافاً اینکه این کالاها یکی که کوکوت میروند به دور میرود تمام این جزایر خود و و متممگر میشود و تجارت ابراز اگر تفرغ تمام در بندر آزاد جنبه مترکز خواهد شد دولت استفاده میکند، کشور هم استفاده میکند، قاجاق هم نمیشود علاوه آقایان جزیره قشم که یک روزی یکی از بازرهای مهم جنوب بوده است مثل بنگی از بازرهای هند بوده است، بسیار متمسک میمردم که جناب آقای نخست وزیر امروز وزیر در بار آن وزارت تشریف آوردند وضع در با اینجاب نکرد که تشریف بیاورند و چشم بینند یک جزیره ای که ۱۵۰ کیلو متر طول دارد و قریب پنجاه کیلو متر عرض دارد صورت یک ویرانه ای در آمده است، با تأسیس و تشکیل بندر آزاد در آنجا این جزیره آباد میشود و صدها هزار نفر مردم که هجرت کرده اند، بر میگردد و استفاده هائی که در کویت و دومی وجود می شود در جزایر جنوب ایران خواهند کرد بنابر این استدعا میکنم مفهوم پیشنهاد اینجناب توجه فرمایند و مخصوصاً تصدیق کنند برای کشورهای ایران و جنوب ایران یک بندر آزاد لازم و واجب است رای گمرکات مهم لازم است، برای بازرگانی مهم لازم است.

رئیس - آقای صارمی مخالفید؟ (صارمی - بله) بفرمائید در پیشنهادها بنجدقیقه میتوانید صحبت کنید **صارمی -** بنده نسبت باصل پیشنهاد که مفید است و یا غیر مفید است و آبا باید بنادر آزادی در ایران باشد یا نباشد و جزیره قشم جزیره آزادی باید باشد یا نه عرضی نمیکنم منتھی موضوعی که قابل توجه است جناب آقای ارباب این است که در مواقع لازم صحبت متناسب و بموقع خود باید گفته شود این لایحه هیچ ارتباطی باین کار ندارد (ارباب - پس در لایحه بنده بگویم؟) لایحه بنادر تهیه شده است قانون تأسیس بنگاه بنادر در دست تهیه است یعنی از طرف دولت بمجلس تقدیم شده است و در آن قانون پیش بینی شده که بنادر آزادی تهیه شود. اگر نظری داشته باشید ممکن است در آن قانون بفرمائید که جزیره قشم و کیش و بندر عباس بآن

اضافه شود چون در آن قانون بنادری در نظر گرفته شده است که آزاد باشد و در این قانون نشود بهتر است.

رئیس - بهتر است که در این مورد دولت خودش مطالعه اتی بکند و بعد نظر خودش را بدهد.

ارباب - پس گرفته.

رئیس - پیشنهاد دیگری هست که قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد مینمایم در تبصره ۲ بماده از جمله ۱۵ خرداد ۳۶ بشرح زیر اضافه شود: بطوریکه هیچ نوع استخدام جدیدی در آن ملحوظ نشده باشد و همچنین بدون اینکه مبالغ هزینه وزارت دارائی و وزارت گمرکات و انحصارات از میزان این که در لایحه قانون بودجه ۳۶ کشور برای وزارت دارائی تصویب شده تجاوز ننماید الی آخر

رئیس - این توضیحش را بدهید ولی جایش مان وقتی است که سازمان وزارتخانه ها را بمجلس میآورند، حالا برای اینکه متذکر بشوند توضیحش عیبی ندارد، بفرمائید.

ارباب - بنده تصور میکنم که در زیادی تمداد کارمندان دولت همه متفق القول باشیم همچنین نسبت بفرایندی که این مملکت دارد آنچه را که به عنوان هزینه های وزارتخانه ها پرداخت میشود همه متفقیم که خیلی زیاد است، بنابر این اگر این قضیه تفکیک وزارتخانه ها که پیش آمده است برای بهبود وضع است نه برای ازدیاد کارمندان و اتومبیل و قالی و لوستر از آنچه بود که بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم و چون در این مورد از شاخص ترین مقامات تا کوچکترین مقامات بحثهای زیادی شده بنده وقت مجلس محترم را نمی گیرم بطوریکه مقام ریاست فرمودند در سازمان قطعاً مراعات خواهد شد (فتات آبادی - پس بنابر این پس گرفتید) آقای رئیس قبلاً پس گرفته بودند.

رئیس - دیگر پیشنهادی نیست، کلیات آخر مطرح است، آقای خرازی مخالفید. بفرمائید.

خرازی - همکاران محترم در این لایحه تفکیک وزارت دارائی بوزارت دارائی و وزارت انحصارات و گمرکات تذکراتی دادند که بعقیده بنده تماماً برنامه اقتصادی در واقع لازم صحبت متناسب و بموقع خود باید گفته شود این لایحه هیچ ارتباطی باین کار ندارد (ارباب - پس در لایحه بنده بگویم؟) لایحه بنادر بنادر در دست تهیه است یعنی از طرف دولت بمجلس تقدیم شده است و در آن قانون پیش بینی شده که بنادر آزادی تهیه شود. اگر نظری داشته باشید ممکن است در آن قانون بفرمائید که جزیره قشم و کیش و بندر عباس بآن

خرازی - انشاءالله امیدوارم که جناب آقای دکتر اقبال باین موضوع توجه کنند. حالا یک مقایسه کوچکی میکنم بین کارهائی که دست دولت است و کارهائی که دست مردم است آقایان استحضار دارند که غله اطلاق میشود بگندم و جو و برنج گندم وجود دست دولت است. اعلیحضرت فقید از روی حسن نیت آمدن یک اداره تثبیت نرخ غله درست کردند که آن جاهائی کفله صرف نمیکند بقیمت گرانتری بخرند حالا این آمده شده اداره کل غله و نان همان طوریکه در اینجا آقای مهندس اردبیلی تذکر دادند قبل از شهریور ۳۰ مایکی از صادر کنندگان گندم وجود بود و حتی این قدر این محصول را زیاد داشتیم که بموجب قانون انحصار تجارت خارجی دولت استفاده میکرد و تصویبنامه میگرداند که اشیاء و کس خارجی و حتی کالاهای متنوعه را در مقابل صادرات گندم و جو اجازه ورود میدادند حالا ما علاوه بر اینکه صادر کننده غلات هستیم ملاحظه فرمائید سالی هشتاد هزار تن صد هزار تن و سال گذشته ۱۳۰ هزار تن غله وارد کردیم ولی برنج دست مردم است آقایان علاوه بر اینکه مصرف داخلی تأمین است سالی هم بین پنجاه الی شصت هزار تن برنج از مملکت صادر میشود علاوه بر این معصوم که مردم میخرند در صورتیکه در وزارت دارائی سابقه دارد که گندم را تنی ۳۵۰ الی ۵۰۰ تومان میخرند ولی حد اقل قیمت گندمی که از آمریکا وارد میکنند تنی ۸۵۰ تومان است (مهندس اردبیلی - هزار تومان) بنده حد اقل را عرض کردم اینجا صحبت شد راجع بقاجاق قاجاق کار مملکت و درآمد دولت را فلج کرده در شهریور ماه ۱۳۱۴ زمان اعلیحضرت فقید یک قانونی گذشت باسم قانون تمرکز اجناس متنوعه و انحصاری، دولت هر جنسی را ممنوع میکرد اگر درست کسی برای فروش بود، نه اینکه بعضی وقتها مأمورین گمرک برونند در مغازه ها و مزاحم مردم بشوند ما قانونی داریم طبق آن دولت میتواند هر جنسی را که ممنوع کرد فروشش را یکمرا کز خاصی تمیز کرد بدهد و در غیر آن مراکز اگر کسی برای فروش عرضه کرد آنرا ممنوعه و قاجاق تلقی کند و مطابق قانون مرتکبین قاجاق آنرا تعقیب کنند اینجاصحبت از قند و شکر شد. امروز نان و قند و شکر قوت غالب اهالی ایران است و دولت مردم ایران نان و چای میخورند و نان و چای درست هم گیرشان نیاید دولت ضرر نان طهران را میدهد بنده نماینده طهران هستم ولی هیچ انتظار ندارم که دولت از جاهای دیگر مالیات بگیرد و ضرر نان طهران را بدهد (صیحیح است جهت نان ارزان مایبند به تهران و همچنین برای مزایای دیگر - این ها موضوعاتی است که باید دولت توجه کند - یک قسمت

هم آقای خلعتی فرمودند راجع بنده کارخانه ها آقایان امور اقتصادی هم اش حل شده است منتھی ما مرجعی نداریم و یا گوششان بدهکار نیست ما کارخانجات قندی که داریم بین ۵۰ روز الی سه ماه حد اکثر در سال کار میکنند ولی بودجه پرسنل آن برای تمام سال است علتش این است که هر جا کارخانه قند است از نظر گرانی حمل و کرابه بشعاع صد کیلو متر کشت چندتر قند صرف نمیکند، اینها را دولت باید مطالعه کند همین کارخانجات موجود اگر مساله کرابه حل بشود مطمئن باشید که ما علاوه بر اینکه سیصد هزار تن مصرف داخلی را خواهیم داشت مقادیر زیادی هم میتوانیم با قیمت ارزان صادر کنیم. این است که ما از دولت جناب آقای دکتر اقبال تقاضا داریم نسبت به این موضوع مطالعه بیشتری بکنند و کارها را بدست مردم بدهند، نتیجه این میشود که اولاً بیکاری از بین میرود و بعد هم مردم کارها را بهتر از دولت اداره خواهند کرد.

رئیس - دیگر پیشنهادی نیست کسی هم اجازه صحبت نخواسته است رای گرفته میشود بماده واحده آقایانیکه موافقت قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. به مجلس سنا فرستاده می شود.

۳- تقدیم لایحه نفت بوسیله آقای نخست وزیر **رئیس -** آقای نخست وزیر فرمایشی دارید بفرمائید

نخست وزیر (دکتر اقبال) - بنده اولاً وظیفه خود میدانم که از حسن توجه آقایان نمایندگان محترم نسبت به دولت اینجناب سیاست گذاری کنیم از اینکه این لایحه را تصویب فرمودید، در برنامه دولت که تقدیم مجلسین کردیم و مورد تأیید واقع شد در قسمت آخر آن برنامه تذکر داده بودیم که یکی از وظایف دولت و تصمیمی که دارد این است که از منابع سرشار زیرزمینی بنفع این مملکت استفاده شود از این جهت دولت مطالعات کاملی کرده است و امروز یک لایحه ای راجع به نفت تقدیم مجلس شورا ملی میبکند، این لایحه البته لایحه عادی است که در کمیسیونها مطرح خواهد شد و بعد در مجلس تصویب خواهد شد (احسن)

نظر بوضع قابل ملاحظه ای که بفضل و عنایت خداوند متعال برای استفاده از منابع نفتی برای کشور عزیز ما فراهم میباشد و نظر بر اینکه اقدام عملی در بهبود و رفاه حال اهالی این کشور مستلزم استفاده از این ثروت عظیم خداداد است و چون دولت در مذاکرات و اقداماتی که متعنی میدانند محتاج بمعوز قانونی است لایحه بیوسترا که بمطالعه و تدقیق بسیار و ملاحظه

کامل همه اطراف و جوانب امر تنظیم گردیده است تقدیم و تقاضای تصویب آن را مینمایم.

رئیس - بکمیسیون های مربوطه فرستاده میشود.

۴- بیانان آقای نخست وزیر در باب امور جاری کشور **نخست وزیر -** بنده از وقت استفاده میکنم و راجع به دو سه موضوعی که جنبه عمومی دارد عرض میفرماید که در ضمن این لایحه گمرک مطرح بود بعضی از آقایان نمایندگان محترم تذکراتی دادند آقای رضائی اینها فرمودند که یکی از روزنامه ها اینطور اطلاع پیدا کرده اند که بنده بیش از ۱۰۰ یا ۱۸۰ شکایت را شخصاً خواندم، خواستم باستحضارشان برسانم که خیلی بیشتر از اینها بوده است شاید شش هزار نامه است البته تصدیق میکنم که کار نخست وزیر مملکتی با همه گرفتاری هائی که هست خواندن نامه ها نیست. خود بنده اذعان دارم و تصمیم ندارم که با اینکار ادامه بدهم ولی چون روزهای اول یک مقدار زیادی شکایات میآید نخست وزیر بنده خواستم استحضار پیدا کنم که بنیتم گرفتاری مردم چیست؟ (صیحیح است) و از همین جهت بود که بنده بخود زحمت دادم و شاید روزی ۷ یا هشت ساعت نامه های اشخاص را خواندم و در حاشیه اش دستورانی داده ام تا بدنام گرفتاریهاشان چیست؟ حالا که بنده این گرفتاریها را اطلاع پیدا کردم دستگامی در نخست وزیر از در روز تشکیل شد بنام دستگام باز، کل که باید تشکلات خیلی منظم باین شکایات رسیدگی خواهد کرد و اقدام برای رفع شکایت مردم خواهند کرد (احسن) موضوع دیگری که اینجا باز تذکر فرمودند راجع بسازمانهای وزارتخانه بود که فرمودند اگر سازمانهای وزارتخانه ها مرتب باشد اشکالات کار مرتفع میشود این فرمایش ایشان مورد تأیید کامل دولت است از همین جهت هم ما در سازمان وزارتخانه ها مشغول هستیم که تجدید نظر بکنیم و امیدوارم که سازمانهای وزارتخانه های ما طوری منظم شود که رفع این اشکالاتی که تمام مردم گرفتار هستند و گرفتار این کاغذ بازی هستند رفع شود و برای اینکه آقایان وزرا بکارهای اساسی وزارتخانه برسند بهمان کارهای اساسی و تصمیمات مهمی که آقای دکتر رضائی اینجا اشاره فرمودند، آقایان نمایندگان محترم میدانند لایحه ای راجع باختیارات تمام برای همین آقایان معاونین دائمی وزارتخانه ها رفع شکایات تهیه شده بود این لایحه مورد تأیید دولت هست با اصلاحاتی که بنظر خودمان رسیده است تقدیم کردیم

در کمیسیونها مطرح میشود و این کارهای جاری و عادی را آقایان معاونین انجام خواهند داد. برای اینکه آقایان وزراء بر سندی بکارهای اساسی، يك موضوع دیگر که بنده در ضمن نامه ما دیدم - دیدم که يك اموری است که اصلاً ربطی به مرکز ندارد و استاندارها و فرماندارها میتوانند در محل انجام بدهند ولی متأسفانه در این مملکت کمتر اشخاص حاضر شده اند مسئولیت قبول کنند و برای اینکه شانه از زیر بار مسئولیت خالی کنند هی تلگراف میزنند به مرکز و برای يك کار بسیار جزئی وقت مرکز را تلف می کنند از اینجهت بنده از روزیکه سرکار آمده ام تلگراف کردم به تمام آقایان استاندارها که آقایان گرفتار بهایتان چیست؟ چه اختیارات قانونی میخواهید که ما بشه بدهیم که دیگر به مرکز مراجعه نکنید. جواب از تمام آقایان استاندارها رسیده است و در يك کمیسویی که در نخست وزیری تحت نظر معاون نخست وزیر و معاونین وزارتخانهها تشکیل شد لایحه آن در دست تهیه و اقدام است و نتیجه اش را بنظر آقایان میسازیم و در مجلس مطرح خواهد شد و از این حیث هم خاطر آقایان راحت خواهد بود، این چند روزه موضوعاتی در روزنامه ها می بینیم که بعضی از روزنامه ها مخصوصاً از نظر اقتصادی ما را تنقید میکنند و ما هم از تنقید خیلی متشکر هستیم. روز اول بنده عرض کردم که ما از تنقید چه بجا و چه بی جا اصلاً اوقاتمان تلمخ نمیشود برای اینکه دولتی که میخواهد

کار اساسی بکند باید اینقدر قدرت و صبر و تحمل و بردباری داشته باشد که تمام تنقیدات را گوش بدهد و اگر صحیح است بکاربرد و اگر صحیح نیست ترتیب اثر ندهد با آن مسئولتی که البته داریم آن روزی که برنامه دولت در حضور آقایان مطرح بود یکی از موضوعاتی که بنده مطرح کردم به آقایان عرض کردم که ما تصمیم داریم این سهمیه بازی و جواز بازی را ازین ببریم (احسن است) این کار را ما کردیم البته بعضی از آقایانی که منافع شخصی دارند چون منافع شخصی و فردی را مانگه نمیکنیم ما منافع عمومی را نگاه میکنیم ممکن است خیلیها بماند بگویند ناسزا بگویند ما اگر در مقابل وجدان و در مقابل مجلسین مسئول هستیم وظیفه خودمان را انجام میدهم و بهیچوجه من الوجوه از این حرفها از میدان درنبروم (احسن است) یکی از روزنامه ها تنقید کرده بود که این سهمیه ها را که آزاد کرده اند باعث این میشود که محصولات داخلی از بین برود، بنده خیال نمیکنم هیچ دولتی هر قدر هم که بیگانه باشد بیاید در سر کار و بخواهد که نسبت بکارهای هموطنان خودش يك عملیاتی انجام بدهد که بضرر آنها تمام شود، در هر صورت اگر اشخاصی هستند آن اشخاص ما نیستیم بعد از اینکه این سهمیه بیرون آمد طبق اطلاعاتی که آقایان دارید در روزنامه ها هم منعکس شده مقدار زیادی از اجناس مورد احتیاج مردم قیمت هایش آمد پایین، هیچ تردیدی مانداریم این موضوع مورد تأیید اطلاق بازرگانی هم قرار گرفته و من خیلی خوشوقت هستم

و با اجازه آقایان هر چند در روزنامه ها خوانده اید ولی بنده معتقد هستم مطالب رسمی که میگویم متکی بگزارشات رسمی قابل توجهی است اینست که اظهار نظری که اطلاق بازرگانی تهران در جلسه سه شنبه ۲۴ کرده است قرائت میکنم «جلسه فوق العاده اطلاق بازرگانی از ساعت ۵ تا ۸ بعد از ظهر روز سه شنبه ۲۴ اردیبهشت بریاست آقای ابوالحسن صادقی تشکیل گردید، در این جلسه که مخصوصاً برای مطالعه مقررات جدید سهمیه تشکیل شده بود اکثر اعضای اطلاق عقاید و نظریات خود را مشروحاً بیان و کلیه جهات قضیه اعم از موافق و مخالف مورد بحث و بررسی قرار گرفت و در نتیجه چنین اظهار نظر شد که اطلاق با اصل آزادی تجارت و اصل حمایت محصولات و مصنوعات داخلی مخصوصاً مصنوعاتی که دارای سابقه طولانی و باجنس مرغوب و قیمت مناسب در داخله تهیه میشود از طریق تعرفه گمرکی که روش عمومی و بین المللی است موافقت دارد و چون لایحه آزادی تجارت که با جلب نظر اطلاق بمجلس سنا پیشنهاد و بصوب رسیده است متضمن مصالح کلی اقتصاد کشور میباشد و مقررات جدید سهمیه هم دارای همان روح لایحه آزادی تجارت است اطلاق بطور کلی با آن موافقت دارد، مخصوصاً پس از انتشار فهرست سود بازرگانی که با اضافه تعرفه گمرکی موجب محدودیت ورود کالا های غیر ضروری خواهد شد نگرانیهای کلی بر طرف شده است.»

عقیده کلی اطلاق این بود که لایحه آزادی تجارت که طی ۷ ماده بصوب مجلس سنا رسیده میتواند مبنای اساسی برای تنظیم امور بازرگانی کشور و طرز حمایت از محصولات و مصنوعات داخلی باشد. زیرا در این لایحه کلیه نکات اصلی مطلب روشن و تکلیف آن معین شده و احتیاطهای لازم منظور گردیده است.

دبیر کل اطلاق بازرگانی - رئیس اطلاق بازرگانی تهران

پس آقایان ملاحظه بفرمائید که اگر دولت يك تصمیماتی گرفته این تصمیمات را با مطالعه انجام داده و اطلاق بازرگانی طهران که خیال میکنم از همه حیث صلاحیت دارد که در این موضوع اظهار نظر کند عمل دولت را تأیید کرده، البته ممکن است اشخاصی منافی داشته باشند و يك صحبت هائی بکنند و حق هم دارند برای اینکه منافع شخصی شان کم می شود ولی همانطوریکه عرض کردم منافع عمومی برای ما مهمتر است تا منافع شخصی اشخاص (احسن است)

۵ - تعیین موقع و دستور

جلسه ۸۷ - ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده انتخاب نظاربانك است که تأخیر هم شده بعد هم دنباله لایحه فرهنگ، جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز یکشنبه.

(مجلس پنج دقیقه بعد از ظهر

ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت